Reglement voor de subsidiëring van ruimtelijk kwalitatieve neven- en herbestemming van kerkgebouwen en andere potentiële ontmoetingsplekken in Oost-Vlaanderen

I. Algemene bepalingen

Artikel 1 – Voorwerp

Binnen de perken van de daartoe in het meerjarenplan van de Provincie Oost-Vlaanderen goedgekeurde kredieten en overeenkomstig de bepalingen van dit reglement kan de deputatie subsidies toekennen in de provincie Oost-Vlaanderen voor het stimuleren van multifunctioneel/gedeeld gebruik van kerkgebouwen en andere ontmoetingsplekken.

Artikel 2 – Definities

Voor de toepassing van dit reglement wordt verstaan onder:

(1) *Kerkgebouw*: een parochiekerk of voormalige parochiekerk waarvoor een toekomstvisie werd opgenomen in een goedgekeurd kerkenbeleidsplan.

(2) *Potentiële ontmoetingsplekken:* bestaande ontmoetingsplekken of (erfgoed)gebouwen die hun functie verloren zijn/een nieuwe functie kunnen krijgen. Voorbeelden zijn een oud gemeentehuis, een pastoriewoning, parochiezaal, oud klooster, dorpsschool, …

(3) *Herbestemming*: het geven van een nieuwe, passende functie aan een bestaand gebouw dat zijn oorspronkelijke bestemming heeft verloren. Voor kerken gaat het over het onttrekken aan de eredienst en het implementeren van een nieuw gebruik.

(4) *Nevenbestemming:* het combineren van de eredienst in een parochiekerk met één of meerdere bijkomende nieuwe gebruiken.

(5) *Ruimtelijke kwaliteit:* de samenhang tussen architectuur, erfgoedwaarde, gebruik, inpassing in de omgeving en toekomstbestendigheid. Een goede en prettige ruimtelijke kwaliteit ontstaat wanneer er een balans wordt gevonden tussen gebruikswaarde (efficiënt, effectief en meervoudig gebruik van de ruimte), toekomstwaarde (duurzaam, aanpasbaar en robuust ontwerp voor de lange termijn) en belevingswaarde (schoonheid, eigenheid en de unieke identiteit van een plek)[1].

(6) *Ontwerpproces*: het traject van analyse, visievorming en ontwerp, uitgevoerd door ontwerpers met de nodige expertise.

(7) *Provinciale Kwaliteitskamer*: de provinciale kwaliteitskamer van Oost-Vlaanderen is een adviserend en ondersteund orgaan waar verschillende disciplines zich buigen

[1] Vrij vertaald van de definitie van de Romeinse architect Vitruvius.

over je project en advies geven om de ruimtelijke kwaliteit naar een hoger niveau te tillen.

(8) *Dorp*: Een dorp is een woonkern met een eigen identiteit en herkenbaarheid, meestal gekenmerkt door een bebouwde kom en door de aanwezigheid van voorzieningen, ontmoetingsplekken of gemeenschapsleven. Het dorp kan historisch gegroeid zijn als zelfstandige entiteit (met of zonder vroeger bestuur), maar kan ook deel uitmaken van een stad of fusiegemeente. Wat een dorp precies is, wordt in de eerste plaats door de bewoners zelf herkend en benoemd: het gaat om kernen die in hun dagelijks gebruik en beleving als dorp functioneren en waar mensen zich ook zo mee identificeren. We baseren ons hiervoor op de wijkindeling die terug te vinden is op provincie in cijfers.

(9) *Projectverantwoordelijke:* De eindverantwoordelijke voor een project die: de subsidie ontvangt, beheert en verantwoordt; het project plant, coördineert, evalueert, bijstuurt en verantwoordt; voor de Provincie een medewerker aanstelt als contactpersoon.

(10) *Kerkenbeleidsplan:* een schriftelijk document dat een lokaal gedragen langetermijnvisie bevat voor alle parochiekerken op het grondgebied van de gemeente. Dit wordt goedgekeurd en ondertekend door zowel het representatief orgaan van de rooms-katholieke eredienst (de bisschop) als het gemeentebestuur. Dit is vastgelegd in het eredienstendecreet.

II. De aanvraag

Artikel 3 - aanvraagcriteria

Om in aanmerking te komen voor een subsidie moet aan de volgende cumulatieve criteria zijn voldaan:

1° de subsidie kan aangevraagd worden door:

a) Een openbaar bestuur (behalve provinciebesturen) of hun verzelfstandigde agentschappen, of;
b) Een stichting, of;
c) Een vereniging zonder winstoogmerk.

2° het project moet plaatsvinden op het grondgebied van een gemeente van de provincie Oost-Vlaanderen; de centrumsteden Gent, Aalst en Sint-Niklaas worden uitgesloten. Er kan slechts 1 ontmoetingsplek per dorp gesubsidieerd worden via dit reglement. Daarnaast kan per jaar slechts 1 project op het grondgebied van een lokaal bestuur middelen ontvangen via dit reglement.

3° Indien het project een kerkgebouw betreft, dan moet dat kerkgebouw opgenomen zijn in een geactualiseerd en goedgekeurd kerkenbeleidsplan.

4° Het project werd vooraf aangemeld.

5° Een project duurt maximaal 3 jaar. Het project vangt niet aan vooraleer de deputatie een subsidie heeft toegekend. Er kan eenmalig en gemotiveerd een verlenging van het lopende project aangevraagd worden van maximaal één jaar. De totale duur van het oorspronkelijke project en de verlenging samen mogen maximaal 4 jaar bedragen. De verlenging geeft geen recht op bijkomende subsidiëring en kan enkel worden aangevraagd om extra tijd voor het oorspronkelijke project te verkrijgen teneinde de doelstellingen te behalen of om een bijkomende meerwaarde te realiseren die zich pas tijdens de uitvoering van het oorspronkelijke project heeft aangediend.

Artikel 4 – Aanvraagprocedure

De aanvraagprocedure bestaat steeds uit twee stappen:

1° de aanmelding: de aanvraag van de projectsubsidie wordt steeds voorafgegaan door een aanmelding van het projectidee, met als doel begeleiding en ondersteuning van het project (o.a. een advies van de Provinciale Kwaliteitskamer).

De aanmelding van het projectidee verloopt via het daarvoor voorziene aanmeldformulier via digitale postbus platteland@oost-vlaanderen.be.

2° de aanvraag: betreft de definitieve aanvraag van de subsidie.

De aanvraag van de subsidie wordt digitaal ingediend via het E-loket van de Provincie Oost-Vlaanderen. De aanmelding en aanvraag worden ingediend met inachtneming van de data die deputatie bepaalt voorafgaand aan elke individuele oproep.

Het dossier van de aanvraag moet minstens de volgende stukken bevatten:

1° het aanvraagformulier volledig ingevuld, gedateerd en ondertekend door de projectverantwoordelijke;

a) Contactgegevens projectverantwoordelijke;
b) Titel van het project;
c) Locatie;
d) Omschrijving van het projectidee;
e) Omschrijving van de nood en het lokale draagvlak van het project.

2° een begroting voor het project met aan inkomstenzijde het aan de Provincie Oost-Vlaanderen gevraagde subsidiebedrag, de eigen bijdragen en/of financieringen van andere partijen, en aan uitgavenzijde een uitsplitsing van de verwachte kosten, zoals vermeld in artikel 8;

3° Een formeel engagement van de eigenaar en/of beheerder van het gebouw.

Artikel 5 – Ontvankelijkheid van de aanvraag

De bevoegde dienst beoordeelt de aanvraag op zijn ontvankelijkheid overeenkomstig de bepalingen uit luik 'II. De aanvraag' van dit reglement. Ten laatste 15 kalenderdagen na

de indiening van het dossier wordt de aanvrager op de hoogte gebracht van het feit of het ingediende dossier volledig of onvolledig is.

Wanneer blijkt dat het dossier onvolledig is, wordt op verzoek van de bevoegde dienst aan de indiener gevraagd om binnen een nieuwe termijn van 15 kalenderdagen de ontbrekende stukken in te dienen via het E-loket. Dient de aanvrager de ontbrekende stukken niet in binnen die termijn, dan wordt deze aanvraag finaal als onontvankelijk beschouwd en wordt de aanvraag afgewezen.

III. De subsidie

Artikel 6 - Subsidiecriteria
De aanvraag wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:

1° Ruimtelijke kwaliteit en erfgoedintegratie (/30), waarbij beoordeeld wordt op basis van de kwaliteit van de ruimtelijke opgave, de uitgangspunten en de ambitie om tot een ruimtelijk kwalitatieve en passende invulling te komen.
De beoordeling steunt op:

- het inzicht in de ruimtelijke kwaliteiten en aandachtspunten van het (kerk)gebouw of de plek en zijn omgeving;
- de samenhang tussen het beoogde gebruik en de ruimtelijke context;
- de wijze waarop rekening wordt gehouden met aanwezige erfgoedwaarden;
- de ruimtelijke ambitie voor het project;
- de uitgangspunten voor multifunctioneel en toekomstgericht gebruik.

2° Kwaliteit van het ontwerpproces en deskundigheid (/25), waarbij beoordeeld wordt op basis van de kwaliteit van het gevolgde en geplande proces om de ruimtelijke ambitie te vertalen naar een kwalitatief ontwerp en een uitvoerbaar project.
De beoordeling steunt op:

- de kwaliteit van de analyse en visievorming;
- de kwaliteit en logica van de geplande stappen in het ontwerpproces;
- de inzet van ontwerpers en andere deskundigen met passende expertise;
- de wijze waarop ruimtelijke kwaliteit gedurende het verdere ontwerp- en realisatieproces wordt bewaakt;
- de deskundigheid en draagkracht van de projectverantwoordelijke.

3° Maatschappelijke meerwaarde en publieksgerichtheid (/15), waarmee de maatschappelijke meerwaarde van het project en de mate waarin het aansluit bij een aantoonbare behoefte wordt beoordeeld.
De beoordeling steunt op:

- de aangetoonde nood aan het project en de beoogde ingrepen;
- het lokale draagvlak;

- de mate waarin multifunctioneel en gedeeld gebruik mogelijk wordt gemaakt;
- de toegankelijkheid en publieksgerichtheid;
- de bijdrage aan ontmoeting en de leefbaarheid van het dorp.

4° Duurzaamheid en toekomstbestendigheid (/15), waarbij beoordeeld wordt op de mate waarin duurzaamheid en toekomstbestendigheid in het project zijn verankerd.
De beoordeling steunt op:

- de aandacht voor technisch-architecturale duurzaamheid;
- de aanpasbaarheid en bruikbaarheid op lange termijn;
- de aandacht voor duurzaam materiaal- en ruimtegebruik;
- de aandacht voor natuurvriendelijke maatregelen, zoals bv. het onderzoeken rekening houden met een eventuele vleermuizenkolonie in het gebouw;
- de kwaliteit en toekomstbestendigheid van het voorziene beheer en exploitatie.

5° Haalbaarheid en financiële onderbouwing (/15), waarbij beoordeeld wordt of het project binnen de voorziene termijn en middelen op een realistisch en financieel verantwoorde manier kan worden uitgevoerd.
De beoordeling steunt op:

- een realistische planning;
- een realistische en onderbouwde kostenraming;
- de verhouding tussen de geraamde investeringen en het beoogde resultaat;
- de uitvoerbaarheid van het project binnen de voorziene termijn.

Artikel 7 – Beslissingsprocedure
De ontvankelijke subsidieaanvragen worden voorgelegd aan de Deputatie, die beslist op basis van dit reglement.

Op basis van de toegekende score op elk van de subsidiecriteria ontvangt de aanvrager een positief of negatief advies. Een project krijgt een positief advies wanneer het op elk van de criteria minstens de helft scoort én wanneer de totale score 60% of meer bedraagt:

1° in het geval van een positief advies kunnen voor de uitvoering en financiering bijkomende voorwaarden worden opgelegd;

2° in het geval van een negatief advies wordt voorgesteld om de aanvraag te herwerken en het volgende kalenderjaar opnieuw in te dienen, waarbij het project in de tussentijd nog niet mag worden opgestart.

Indien het beschikbare krediet ontoereikend is om een subsidie toe te kennen aan alle ontvankelijke en positief beoordeelde aanvragen, worden subsidies toegekend op basis van de totaal behaalde score te beginnen met de hoogst gerangschikte aanvraag en dit tot uitputting van het beschikbare krediet.

Artikel 8 – Bedrag van de subsidie
De deputatie kent aan de aanvrager een subsidie toe van maximum 100.000 euro.

De subsidie kan maximaal 65% van het begroot initiatief bedragen. De aanvrager brengt de overige 35% van de middelen zelf aan én met een minimum eigen inbreng van 15%. Voor initiatieven die inkomsten genereren wordt het subsidiebedrag bepaald nadat de inkomsten zijn afgetrokken van de uitgaven.

Het bedrag van de subsidie wordt berekend inclusief BTW. Wanneer de BTW aftrekbaar is voor de indiener, zal het subsidiebedrag berekend worden exclusief BTW.

Artikel 9 – Subsidieerbare en niet-subsidieerbare kosten
Kosten die in aanmerking komen voor subsidiëring zijn de volgende:
1° Investeringskosten;
2° kosten voor externe prestaties die ten dienste staan van het project inclusief ontwerp.

Kosten die niet in aanmerking komen voor subsidiëring zijn de volgende:
1° regulier onderhoud;
2° louter energetische ingrepen zonder ruimtelijke meerwaarde;
3° kosten in kader van archeologische opgravingen;
4° reguliere overheadkosten, zoals EGW, telefonie, verzekeringen e.d.;
5° kosten die via andere kanalen zoals Vlaamse subsidies kunnen worden gesubsidieerd;
6° uitgaven waarvan de raming niet in verhouding staat tot het beoogde project;
7° alle kosten die niet rechtstreeks verband houden met de uitvoering van het project zoals voorgesteld in de aanvraag.

Artikel 10 – Uitbetaling na toekenning en verantwoording
De uitbetaling van de subsidie verloopt in twee schijven:
1° Een eerste schijf van 50% wordt als terugvorderbaar voorschot uitbetaald na de toekenningsbeslissing door de deputatie.
2° de tweede schijf van 50% van het toegekende subsidiebedrag (saldo) wordt uitbetaald binnen de 2 maanden na goedkeuring van de vereiste verantwoordingsstukken.

De verantwoording wordt ten laatste twee maanden na afloop van het project ingediend via het E-loket en omvat:

a) een eindverslag en bewijsstukken van de resultaten;
b) beeldmateriaal van het gesubsidieerde project en van alle communicatie waarop duidelijk zichtbaar is dat aan de communicatievereisten zoals vermeld in artikel 12 is voldaan;
c) een overzicht van alle ontvangsten en uitgaven in het kader van het project en verantwoordingsstukken voor alle gedane uitgaven;

d) indien de subsidie meer dan 24.789,00 euro bedraagt: de beschikbare balansen en resultatenrekeningen en verslagen inzake beheer en financiële toestand van de projectverantwoordelijke van alle kalenderjaren waarin het project is uitgevoerd.

Artikel 11 – (De)cumul

Een projectsubsidie, verleend op basis van dit reglement, mag worden gecumuleerd met een subsidie van een andere overheid behalve van Vlaanderen.

De subsidie kan maximum het verschil bedragen tussen de uitgaven en inkomsten (zijnde: de eigen inbreng, ontvangsten en andere subsidies).

IV. Rechten en plichten

Artikel 12 – verbintenissen van de aanvrager

De aanvrager van de subsidie verbindt zich ertoe:
1° alle administratie te voeren volgens de daartoe bestemde modelformulieren en op de wijze die door de Provincie Oost-Vlaanderen is bepaald (per e-mail of via het e-loket);
2° het project uit te voeren zoals goedgekeurd door de deputatie. Elke wijziging of niet-uitvoering dient tijdig aan de medewerkers van de Provincie Oost-Vlaanderen te worden gemeld. De deputatie beslist over substantiële wijzigingen in de uitvoering;
3° de steun van de Provincie Oost-Vlaanderen zichtbaar te maken bij publieke communicatie volgens de geldende richtlijnen. De richtlijnen inzake logo- en communicatieregels worden vastgelegd door de deputatie en meegedeeld via de oproep of het digitale loket;
4° de Provincie Oost-Vlaanderen een uitnodiging te sturen bij elk communicatiemoment. Bij een plechtige inhuldiging of een voorstelling van de resultaten van het gesubsidieerde project wordt de bevoegde gedeputeerde van de Provincie Oost-Vlaanderen uitgenodigd en wordt een kopie van de uitnodiging bezorgd aan platteland@oost-vlaanderen.be;
5° elk jaar een kort voortgangsverslag van het project te bezorgen;
6° medewerkers van de Provincie Oost-Vlaanderen ter plaatse te laten komen om het project op te volgen;
7° de investering niet van functie te laten veranderen binnen de 5 jaar na de laatste uitbetaling.

Artikel 13 – Controle en sancties

De Provincie Oost-Vlaanderen heeft het recht om de aanwending van de subsidies te (laten) controleren op basis van het Reglement van 15 oktober 2025 met betrekking tot de controle op de toekenning en op de aanwending van toelagen en de reservevorming met provinciale subsidies. Dit reglement bevat, afhankelijk van het bedrag van de subsidie, de controlemechanismen en een opsomming van de stukken die in functie van

de financiële controle minimaal moeten worden ingediend ter verantwoording van de subsidie.

Indien blijkt dat onjuiste gegevens werden opgenomen in de aanvraag van de subsidie of in de in te dienen stukken of indien blijkt dat dit reglement niet correct werd nageleefd, kan de deputatie, onverminderd het vorige lid, de toegekende subsidie geheel of gedeeltelijk terugvorderen. Misbruik kan aanleiding geven tot uitsluiting van toekomstige subsidies van de Provincie Oost-Vlaanderen.

V. Slotbepalingen

Artikel 14 – Conformiteit met andere regelgeving

De toekenning van deze subsidie gebeurt in overeenstemming met het gelijkheidsbeginsel, de regelgeving inzake mededinging en inzake staatssteun en de wetgeving op overheidsopdrachten.

Artikel 15 – Betwistingen

De deputatie beslist over alle betwistingen met betrekking tot de toepassing van dit reglement.

Een betwisting is slechts ontvankelijk indien zij via het E-loket wordt ingediend binnen de 30 kalenderdagen na bekendmaking van desbetreffende beslissing, hetzij een ontvankelijkheidsbeslissing uitgaand van de bevoegde dienst, een gegrondheidsbeslissing van de deputatie of een weigering tot uitbetaling. Een betwisting moet concreet en gemotiveerd zijn, waarbij minstens wordt uiteengezet waarom de beslissing strijdig zou zijn met dit reglement.

Artikel 16 - Inwerkingtreding

Dit reglement treedt in werking op 1 november 2026.

Voor de oproep van 2027 geldt een overgangsmaatregel, indien het E-loket nog niet werkzaam is. Aanvragen en alle bijhorende communicatie verloopt via de digitale postbus platteland@oost-vlaanderen.be.